

විශේෂ සටහන 6

පාරිභෝගික මිල දර්ශකයන්ගේ පදනම් වර්ෂ 2021 ලෙස යාවත්කාලීන කිරීම

ශ්‍රී ලංකාවේ නිල පාරිභෝගික මිල දර්ශක සම්පාදනය කිරීමේ වගකීම දරන ජනලේඛන හා සංඛ්‍යාලේඛන දෙපාර්තමේන්තුව විසින් එම දර්ශකවල 2013 ලෙස පැවති පදනම් වර්ෂය 2021 වශයෙන් යාවත්කාලීන කරනු ලැබීය. කාලයක් සමඟ වෙනස් වන පාරිභෝගික පරිභෝජන රටා වඩා නිවැරදිව පිළිබිඹු වීම සඳහා පාරිභෝගික මිල දර්ශක ජාත්‍යන්තර ප්‍රමිතීන්ට සහ විශිෂ්ට පරිවෘත්ත අනුකූලව නිශ්චිත කාලපරාසයන් තුළ යාවත්කාලීන කිරීම අත්‍යවශ්‍ය වේ. පාරිභෝගික මිල දර්ශක යාවත්කාලීන කිරීම තුළින් ඒවායේ ප්‍රධාන අංගයන්හි වැඩිදියුණුවක් සිදු කෙරෙන අතර විශේෂයෙන්ම, පාරිභෝගික මිල දර්ශකයන්ට අදාළ භාණ්ඩ පැසෙහි අඩංගු භාණ්ඩ හා සේවාවල පරිභෝජන ප්‍රමුඛතාව නිරූපණය වන පරිදි බර තැබීම් සංයුතියේ වෙනස්කම් සිදු කරනු ලබයි. මීට අමතරව, එම දර්ශකවලට අදාළ භාණ්ඩ පැසෙහි සංයුතියෙහි ද වෙනස්කම් සිදු කරනු ලබන අතර, පාරිභෝගික පරිභෝජන රටාවේ සිදුව ඇති වෙනස්කම් අනුව යම් යම් භාණ්ඩ හා සේවා අදාළ භාණ්ඩ පැසෙන් ඉවත් කිරීම මෙන්ම අලුතින් භාණ්ඩ හා සේවා, එම පැසට එක් කිරීම ද සිදු කරනු ලබයි.

ජනලේඛන හා සංඛ්‍යාලේඛන දෙපාර්තමේන්තුව මගින් ශ්‍රී ලංකාවේ නිල පාරිභෝගික මිල දර්ශක වන, ජාතික පාරිභෝගික මිල දර්ශකයේ සහ කොළඹ පාරිභෝගික මිල දර්ශකයේ පදනම් වර්ෂයන් 2021 වශයෙන් යාවත්කාලීන කරන ලද අතර, නව පදනම් වර්ෂය අනුව සම්පාදනය කරනු ලැබූ දර්ශක 2023 පෙබරවාරි මස සිට නිකුත් කරන

ලදී. මුල්වරට 1952 වසර පදනම් කරගනිමින් හඳුන්වා දුන් කොළඹ පාරිභෝගික මිල දර්ශකයෙහි මේ දක්වා පදනම් වර්ෂ යාවත්කාලීන කිරීම් හතරක් සිදු කර ඇති අතර, ඒ අනුව 1952, 2002, 2006/07, 2013 සහ 2021 යන පදනම් වර්ෂවලට අදාළව දර්ශක ශ්‍රේණි ගණනය කරනු ලැබ ඇත. ජාතික පාරිභෝගික මිල දර්ශකය සම්බන්ධයෙන් ගත් කළ, පළමු දර්ශක ශ්‍රේණිය, පදනම් වර්ෂය 2013 ලෙස සලකා ගණනය කරනු ලැබූ අතර, ඉන්පසුව එහි පදනම් වර්ෂය 2021 වශයෙන් යාවත්කාලීන කරන ලදී. පදනම් වර්ෂය යාවත්කාලීන කිරීමේ ක්‍රියාවලියේ දී පාරිභෝගික මිල දර්ශක ගණනය කරනු ලබන ක්‍රමවේදයන් ද වෙනස් කරනු ලැබූ අතර, නවතම ක්‍රමවේදයට අනුව දර්ශක ගණනය කිරීම අදියර දෙකකින් සිදු කරනු ලබයි. ඒ අනුව, මූලික දර්ශක ගණනය කිරීම සඳහා ගුණෝත්තර මධ්‍යන්‍යය (geometric mean) හෝ ජෙවෝන්ස් සමීකරණය (Jevons Formula) යොදාගනු ලබන අතර ද්විතීයික දර්ශක ගණනය කිරීම සඳහා යන්ග් සමීකරණය (Young Formula) භාවිතා කරනු ලබයි. පාරිභෝගික මිල දර්ශකයන්හි අයිතමවල බර තැබීම් ගණනය කිරීම සඳහා, කුටුම්භයක් විසින් සිය පරිභෝජනය සඳහා සිදු කරනු ලැබූ සියලුම වියදම් ආවරණය වන පරිදි, ජනලේඛන හා සංඛ්‍යාලේඛන දෙපාර්තමේන්තුව විසින් 2019 වසරේ දී සිදු කරනු ලැබූ ගෘහ ඒකක ආදායම් සහ වියදම් සමීක්ෂණයේ දත්ත හා තොරතුරු පදනම් කරගන්නා ලදී. ඒ අනුව, කොළඹ පාරිභෝගික මිල දර්ශකයේ (2021=100) සහ ජාතික පාරිභෝගික මිල දර්ශකයේ (2021=100) බර තැබීම් ගණනය කිරීම

4

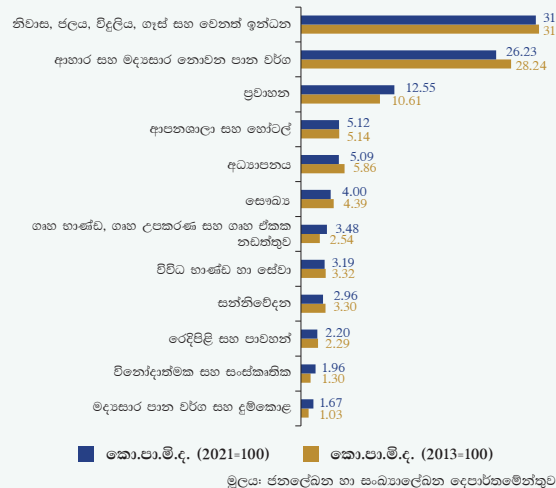
සංඛ්‍යා සටහන වි.ස. 6.1

නිල පාරිභෝගික මිල දර්ශකයන්ගේ මූලික ලක්ෂණ

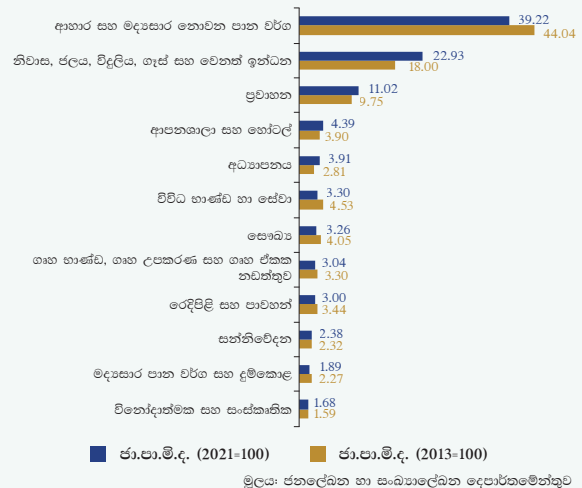
මූලික ලක්ෂණ	කො.පා.මි.ද. (2013=100)	කො.පා.මි.ද. (2021=100)	ජා.පා.මි.ද. (2013=100)	ජා.පා.මි.ද. (2021=100)
දර්ශකයේ මූලාශ්‍ර වසර	2013	2021	2013	2021
බර තැබීමේ මූලාශ්‍ර වසර	2012 ජූලි - 2013 ජූනි	2019 ජනවාරි - 2019 දෙසැම්බර්	2012 ජූලි - 2013 ජූනි	2019 ජනවාරි - 2019 දෙසැම්බර්
භූගෝලීය ආවරණය	කොළඹ දිස්ත්‍රික්කයේ සියලුම නාගරික ප්‍රදේශ	කොළඹ දිස්ත්‍රික්කයේ සියලුම නාගරික ප්‍රදේශ	මුළු දිවයිනේ සියලුම පළාත්	මුළු දිවයිනේ සියලුම පළාත්
එක් කුටුම්භයක ප්‍රමාණය	3.9	3.8	3.9	3.7
මාසික සාමාන්‍ය පරිභෝජන වියදම (රු.)	රු. 60,364.73	රු. 91,880.34	රු. 32,142.69	රු. 50,728.60
දර්ශකාංකයක අගය	603.65	918.80	321.43	507.29
ප්‍රධාන කාණ්ඩ	12	12	12	12
උප කාණ්ඩ	105	105	105	105
මුළු අයිතම ගණන	392	426	407	485
මුළු වියදමේ ප්‍රතිශතයක් ලෙස				
ආහාර	28.24	26.23	44.04	39.22
ආහාර නොවන	71.76	73.77	55.96	60.78
මිල එකතු කිරීම සඳහා යොදා ගන්නා මධ්‍යස්ථාන ගණන	14	10	දිස්ත්‍රික්කයක නගරයකින් අලෙවිසැල් තුනක් යොදා ගනු ලබයි.	දිස්ත්‍රික්කයක නගරයකින් අලෙවිසැල් තුනක් යොදා ගනු ලබයි.

මූලාශ්‍රය: ජනලේඛන හා සංඛ්‍යාලේඛන දෙපාර්තමේන්තුව

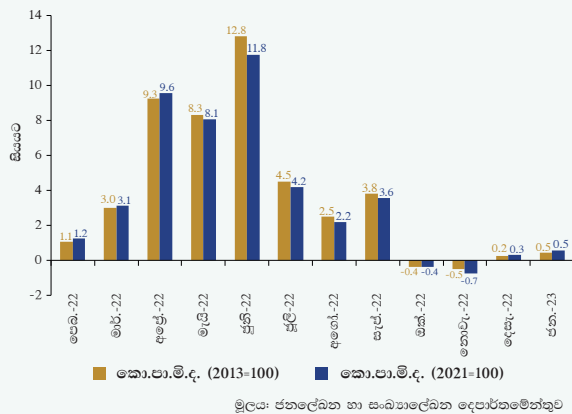
රූප සටහන වි.ස. 6.1
කො.පා.මි.ද. (2013=100) සිට කො.පා.මි.ද. (2021=100) දක්වා
බර තැබීම් ව්‍යුහයන්හි සිදු වූ වෙනස්කම්

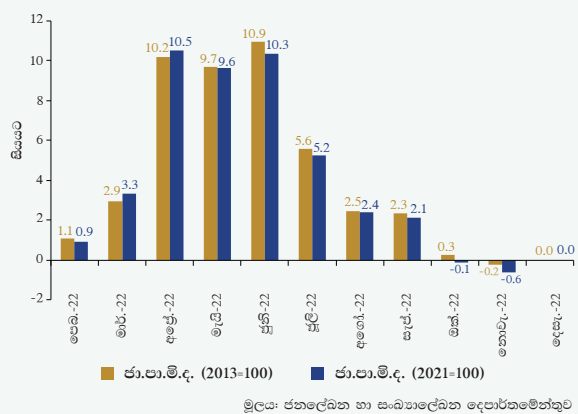
රූප සටහන වි.ස. 6.2
ජා.පා.මි.ද. (2013=100) සිට ජා.පා.මි.ද. (2021=100) දක්වා
බර තැබීම් ව්‍යුහයන්හි සිදු වූ වෙනස්කම්

රූප සටහන වි.ස. 6.3
මාසික ප්‍රතිශත වෙනසෙහි විචලන
කො.පා.මි.ද. (2013=100) සහ කො.පා.මි.ද. (2021=100)

රූප සටහන වි.ස. 6.4
මාසික ප්‍රතිශත වෙනසෙහි විචලන
ජා.පා.මි.ද. (2013=100) සහ ජා.පා.මි.ද. (2021=100)

සඳහා 2019 වසර යොදා ගෙන ඇති අතර, 2018 ජනවාරි මාසයේ සිට 2019 දෙසැම්බර් මාසය දක්වා කාල පරාසය තුළ වාර්තා වූ මිල ගණන් මෙම පාරිභෝගික මිල දර්ශක ගණනය කිරීමේ දී පදනම් මිල ලෙස යොදා ගනු ලැබ ඇත. තවද, දර්ශක ගණනය කිරීමේ දී දර්ශක අගය සියයට සමාන කරනු ලබන පදනම් වර්ෂය ලෙස 2021 වසර යොදාගනු ලැබ ඇත. නිල පාරිභෝගික මිල දර්ශකයන්ගේ මූලික ලක්ෂණ සංඛ්‍යා සටහන වි.ස. 6.1හි දක්වා ඇත.

පාරිභෝගික මිල දර්ශකයන්ගේ පදනම් වර්ෂ යාවත්කාලීන කිරීමේ දී ඒවායේ බර තැබීමේ ව්‍යුහයන් විවිධ වෙනස්කම්වලට ලක්ව ඇත. ඒ අතර සැලකිය යුතු වෙනසක් වන්නේ භාණ්ඩ පැසෙහි මුළු වියදමින් ආහාර අයිතම සඳහා වන වියදම් ප්‍රතිශතය පහළ යෑම සහ ආහාර නොවන අයිතම සඳහා වන වියදම් ප්‍රතිශතය ඉහළ යෑමයි. ඒ අනුව, කොළඹ පාරිභෝගික මිල දර්ශකයේ ආහාර සඳහා වන වියදම් ප්‍රතිශතය සියයට 28.24හි සිට සියයට 26.23 දක්වා

පහත වැටුණු අතර ජාතික පාරිභෝගික මිල දර්ශකයේ ආහාර සඳහා වන වියදම් ප්‍රතිශතය සියයට 44.04හි සිට සියයට 39.22 දක්වා පහත වැටුණි. මීට අමතරව, පදනම් වර්ෂ යාවත්කාලීන කිරීමේ දී පෙති කැපූ පාන්, දඹුළු සහ කොමඩු යන අයිතම භාණ්ඩ පැසට අලුතින් එක් වූ අතර නැවුම් හාල්මැස්සන්, කකුළුවන් සහ තල තෙල් වැනි ආහාර අයිතම භාණ්ඩ පැසෙන් ඉවත් කෙරිණි. මේ අතර, කොළඹ පාරිභෝගික මිල දර්ශකයේ ආහාර නොවන අයිතම සඳහා වන වියදම් ප්‍රතිශතය සියයට 71.76හි සිට සියයට 73.77 දක්වා ඉහළ ගිය අතර, ජාතික පාරිභෝගික මිල දර්ශකයේ ආහාර නොවන කාණ්ඩය සඳහා වන වියදම් ප්‍රතිශතය සියයට 55.96හි සිට සියයට 60.78 දක්වා ඉහළ ගියේය. ආහාර නොවන කාණ්ඩයේ අයිතම සැලකූ විට, මේස සහ මැහුම් කුලී වැනි අයිතම අලුතින් එක් වූ අතර සුරැට්ටු, වානේ අල්මාරි සහ වියළි කෝෂ (බැටරි) වැනි අයිතම භාණ්ඩ පැසෙන් ඉවත් වී ඇත. එමෙන්ම, මෙම පදනම් වර්ෂ යාවත්කාලීන කිරීමේ දී, නිවාස, ජලය, විදුලිය සහ

අනෙකුත් ඉන්ධන; ආහාර සහ මද්‍යසාර නොවන පාන වර්ග; සහ ප්‍රවාහන යන උප කාණ්ඩ, කොළඹ පාරිභෝගික මිල දර්ශකයේ සහ ජාතික පාරිභෝගික මිල දර්ශකයේ ඉහළම වියදමක් දරන උප කාණ්ඩ ලෙස තවදුරටත් පවතී.

මෙම පාරිභෝගික මිල දර්ශක දෙකටම පොදු කාලපරාසය 2022 ජනවාරි මාසයේ සිට දෙසැම්බර් මාසය දක්වා වන අතර, එම පොදු කාලපරාසයේ දී ජාතික පාරිභෝගික මිල දර්ශකයේ සහ කොළඹ පාරිභෝගික මිල දර්ශකයේ 2013 සහ 2021 යන පදනම් වර්ෂ දෙකටම අදාළව වාර්තා වූ මාසික ප්‍රතිශත වෙනස්කම්, වි.ස. 6.3 සහ වි.ස. 6.4 රූප සටහන් මගින් පෙන්වනු ලබයි. මෙම රූප සටහන්වලින් දක්වා ඇති පරිදි ජා.පා.මි. සහ කො.පා.මි. දර්ශක දෙකෙහි 2013 සහ 2021 පදනම් වර්ෂ යටතේ ගණනය කරනු ලැබූ මාසික ප්‍රතිශත වෙනස්කම් සසඳා බැලීමේ දී ඉතා සුළු වෙනසක්

පමණක් දක්නට ලැබෙන අතර, මෙම දර්ශකවල බර තැබීමේ ව්‍යුහයන්හි ඉතා සුළු වෙනස්කම් පමණක් සිදු වීම ඊට හේතු වී තිබේ. කෙසේ වුවද, පාරිභෝගික මිල දර්ශක, ආර්ථිකය සම්බන්ධ තීරණ ගැනීමේ දී ඉතා තීරණාත්මක කර්තව්‍යයක් ඉටු කරන බැවින්, කාලයත් සමඟ වෙනස්වන පාරිභෝගික පරිභෝජන රටා මැනවින් පිළිබිඹු වන ලෙස ඒවායේ පදනම් වර්ෂයන් නියමිත කාලපරාසයක දී යාවත්කාලීන කිරීම අත්‍යවශ්‍ය වේ.

මූලාශ්‍ර

1. Department of Census and Statistics. A Briefing on the Rebased Colombo Consumer Price Index (Base 2021=100) for Sri Lanka. Available at: http://www.statistics.gov.lk/InformationAndPrices/StatisticalInformation/MonthlyCCP/Technical_Note
2. Department of Census and Statistics. A Briefing on the Rebased National Consumer Price Index (Base 2021=100) for Sri Lanka. Available at: <http://www.statistics.gov.lk/InflationAndPrices/StatisticalInformation/NCPI/NCPITechnicalNote>